

med Hensyn til disse Følger af et specificeret Budget, som bevirke, at man i 1855—56 og de følgende Aar foretog den radikale Forandring, som da skete, og blandt dem, som den Gang udtalte sig meget varmt for at komme bort fra den hidtidige Tilstand, var en Mand, som ikke almindelig ansaa for at være Theatrets Ven, men som nød desto større Tilslutning hos et stort Antal Medlemmer her i Salen; det var Oberst Tscherning. Han vilde, som De vel alle endnu erindre, have, at Theatret skulde gaa fra Staten over til at være privat Entreprise. Men hvad han under ingen Omstændigheder vilde have, var, at man sad her i Rigsdagen og forhandlede om saadanne Ting, som vedrørte Theatrets Drift og hele Forvaltning, som vi ikke forstode os paa. Oberst Tscherning siger f. Ex. — jeg tør vel oplæse disse Ord fra Samlingen 1855—56, Sp. 1084: „Vi ere kjede af at høre Uebredelser for, at vi ikke have villet anskaffe en Sangerinde, som sang godt, at vi ikke have givet nok til Dandsen, at Dekorationerne ikke ere skjønne nok; den One siger: „Jeg vil ikke give Mere til Dandsen, jeg holder ikke af Dandsen“; en Anden siger: „jeg vil heller offre det paa Musikken,“ og saa fremdeles; men saadanne Forhandlinger ere Noget, som vi skulle søge at gjøre os fri for.“ Han siger endvidere: Sp. 1086. „Derimod kunne vi beslutte os til at give Theatret saa og saa Meget om Aaret, uden at behøve at strides, om Theatret er en Undervisningsanstalt eller ikke. Vi bør komme derhen, at vi ikke her skulle sidde og bestyre Theatret, og kunne vi her ikke lovgive som Enkelthederne ved Theatret, saa kunne vi heller ikke træste os med, hvad der staar i Anmærkningerne med fede Typer, at vi skulle disponere over den saakaldte Reservesfond, efter at Sagen er bragt for her.“ Sige saa lidt som man den Gang kunde træste sig med, at Noget stod i Anmærkningerne med fede Typer, vil man nu, mine Herrer, kunne træste sig med, at der staar paa Vædringsforslaget: Underfsud 58,016 Kr. 25 Ore; thi de fede Bogstaver den Gang og de smalle Bogstaver nu sige akkurat det Samme, nemlig — Skuffelse. Oberst Tscherning vender tilbage til denne Længegang og siger f. Ex. Sp. 1097: „Jeg siger: lad os holde det Punkt fast, at vi give 50,000 Rd. til Theatret,“ — det kostede det den Gang, 100,000 Kr., medens Statsstilfsudet nu er nedfat til 60,000 Kr. — „og derfor ville vi have et Theater, hvormed vi, uden at gaa til Enkeltheder, generaliter ere fornøiede; men vi ville slet ikke inklade os paa, om denne Tilfredsstillelse skal komme derigjennem, at der af Reservesonden anskaffes røde eller gule Gardiner eller noget Saadant, det er Noget, vi ikke ville have Noget med at bestille.“ Der kunde fortsættes i længere Tid med lignende Citater; Oberst Tscherning blev sæddeles veltalende, navnlig naar den Slags Spørgsmaal kom paa

Bane, og de drastiske Udtalelser, han brugte, saasom, om Folkethinget skulde være med at diskutere, om en Ridder skulde have saa og saa meget Bat paa Benene, om man skulde anskaffe Dekorationerne af den eller den Slags, om „Kludene“ skulde være saadan eller saadan, ere mangfoldige, men ligge spredte over en lang Tid; men det Gierede er nok til at vise, at en Mand, der havde sørgelig Erfaring i de Forhold og havde levet i en tilstrækkelig lang Arrække til at vide, hvad det førte til at have et specificeret Budget, paa det Uvorigste raadede Rigsdagen til ikke at gaa den Vej. Hans Onske var, at Staten een Gang for alle skulde affinde sig med det aarlige Tilfsud og lade Theatret blive en privat Entreprise. I dette Punkt differerede Manges Anskuelser fra hans, men jeg tror at kunne sige, at hvis Folkethinget Landstthinget og Regjeringen skulde enes om dette specificerede Budget, vilde den aldeles uundgaelige Følge være den, at i Løbet af kort Tid vilde Alle komme til at erkjende den praktiske Nødvendighed af de Betragtninger, som Tscherning gjorde gjældende, og indse, at det er en meget stor Feil at bringe ind til Diskussion i en Forsamling som denne Spørgsmaal, der bevæge sig paa et saa indviklet og vanskeligt Omraade som Detailen af Theatrets Bestyrelse, hvor det er en gjennemgaaende Hovedregel, at Spørgsmaalet ikke er, hvilke Udgifter der anvendes, men hvilke Udgifter der anvendes saaledes, at de give Indtægt, og det er Noget, vi slet ikke forstaa os paa. Derfor nu imidlertid Forholdet var det, at Virningen af Vedtagelsen af Vædringsforslaget blot blev, at vi fik en saadan Debat i Gang her, saa kunde den, naar Alt kom til Alt, endda være fuldt saa morsom som enhver anden. Jeg maa tilstaa, at der af og til mellem Aar og Dag forhandles Adskilligt her i Folkethinget, der ikke er fuldt saa livligt som en Diskussion om Dekorationer og Dragter ved Theatret kunde være. Men der er endnu en anden Side, fra hvilken det specificerede Budget vil, tror jeg, gjøre stor Skade. Jeg har allerede nævnt, at hvad man end kan dømme om Theatrets Bestyrelse i de forløbne 20 Aar, er der dog Ingen, som kan negte, at Theatret mere og mere har nærmet sig til det Maal, der er anset for det rigtige, nemlig at det, førende en nogenlunde selvstændig og uafhængig Tilværelse, selv nyder godt af sin Frihed, og selv lider Straffen for det Modsatte. Der er i de senere Aar gjort store og alvorlige Anstrængelser for at bringe Theatrets Økonomi paa en saadan Fod, at de Klager, som tidligere have lidt, kunne forstumme. Det turde være, at de økonomiske Bestræbelser stundom have stillet de æsthetiske for meget i Skygge, men det er da ikke Andet end en naturlig Reaktion fra den Tid, hvor de æsthetiske Interesser ganske slog de økonomiske ihjel, og man maa vel haabe, at gennem disse Svævinger kunde tilfsidst det Diablik naas, hvor de æsthetiske og de finant-